

ఆ మె యె వ రు?

[కథానిక]

= శ్రీ ఆరుమిల్లి విశ్వనాథరావు =

౧

నేను అపుడు సుషుప్తావస్థలో ఉన్నా నేమో! ఓవైపున యుద్ధాన్ని గురించిన మూడునాలుగురకాల గొంతుకలు ఆంగ్ల మిశ్రమయిన ఆంధ్రంతో వినిపిస్తున్నాయి. వోమూలనించి చక్కటి కలకంఠవీణానాద సమానమైన కిన్నెరస్వరంతో బాటు వొత్తులు దృఢంగా ఉచ్చరిస్తున్న వోముసలిగొంతు సంభాషణ మధ్యమధ్య కట్ అయిపోతూ నాకర్ణముల లీలగా ప్రవేశిస్తుంది. వాహ ప్రక్కనించి 'కిన్నెత్' ఫిల్మును గురించి యిరువురు మిత్రులు చేస్తున్న ప్రసంగం పరిమితప్పి నిద్రిస్తున్న - కాదు; కలతనిద్రలో ఉన్న నా చెవులకు నానాబీభత్సమూ కలిగిస్తోంది. దూరాన్న యింజను అరుస్తో పరిగెడుతోంది. ప్రక్కనున్న కిటికీలోంచి గాలి హోరున ధ్వనిస్తున్నట్టు తోస్తుంది.

కాళ్లపయిన ... నా కాళ్లపైనే... యేదో బరువైన పదార్థం ఆనగానే చప్పన కలత కునుకు ఎచటికోపోయింది. మెళుకువవచ్చింది. బరువెక్కిన కనురెప్పలు లేవటం లేదు. వాల్ల నంత బలవంతంగా లేపేందుకు ప్రయత్నమూ చెయ్యలేదు. యేమీ అంటే బద్ధకం ఎక్కువగా ఉంది. నా కాళ్లమీది బరువూ మల్లా వో పదిపానులు పెరిగినట్టు తోచింది. పై

బల్లమీది నా బెడ్డింగుగాని జారి కాళ్లమీద పడుండవచ్చునుకున్నాను. కాని అది నిశ్చయింపదగ్గరిగా తోచలేదు. యీబరువుకి ప్రాణం వున్నట్టు తోస్తోంది. అంచాతనే ఇటూ అటూ కదుల్తోంది. ప్రాణంలేని పదార్థంలో చలనం ఉండదని నాకు గట్టినమ్మకం.

ఇహ తప్పనిసరిగా కళ్లు విప్పి ఇట్టే చూస్తే గదా! నాకే సిగ్గేసింది. మరి ఆవిడ కెంత సిగ్గులేకపోయిందో, ఆమెగారే నా కాళ్లపయిన కూచున్నది. పోనీ, యే పల్లెటూరి ముసీలమ్మయినా అయితే చింతే లేదు. యేదోవిధంగా, యెక్కడా నింవోటానికి కూడ చోటు దొరక్క, ఇంచుక విశ్రమించిన దని ఊహించటాని కయినా వీలుండేది. కాని యీమె అలాటిది కాదు. ఇరవైయేండ్ల వయసు, పండు తమలపాకులాటి ఛాయ గల తనువుశోభ, కెందామరలవలె నీలి ఛాయల నీనే కళ్లలోని వాలకమూ, ఆధునిక పద్ధతులు స్ఫురించేట్టు ధరించిన ఆ పలాచటి వస్త్రాల్లోని తీరులూ ఇలాటి వన్నీ గమనించిన ఆమెను వృద్ధయని ఎట్లా అనుకోను? ఆమె అలా కూర్చున్నందుకు నేను ఇంతగా బాధపడిఉండేవాణ్ణి కాదు. మీదుమిక్కిలి ఆనందించేవాణ్ణి. కాని ఇక్కడ వచ్చిన గట్టి చిక్కు ఒహాటే. పెట్లో ఇతర ప్రయాణీకులు

చాలామంది వున్నారు. వాళ్లంతా చాటుగా మాటుగా ఎదురుగా నవ్వరూ? అటువంటి తరుణి వచ్చి కళ్లమీద కూచోటం ఎంత అదృష్టం, లక్షరూపాయ లిస్తేమాత్రం అంత మందిలో షల్లిగ్గా కూచుంటుందా అని కొంత మంది వ్యక్తులు భావించరూ? యెవరు నవ్వినా, యెవ రెలా భావించినా, నాకు మాత్రం ఇది అవమానంగానే తోచింది. కారణం ఇది నలుగురూ ఉన్న రైలుపెట్టె కావటమే.

ఆమె ప్రవర్తనకు నాకు ఎంతేనా వచ్చింది కోపం. నమిలిమింగేదా మన్నంత. నవ్వుతున్నట్టు తోస్తున్న ఆమెహంలో అందమూ, ప్రశాంతమూ చూస్తే మళ్లా అదంతా పోతోంది. యేది ఎలా ఉన్నా ఆమె అలా కూచోటంమాత్రం భరించలేను. భరించటానికి అవకాశాలూ లేవు. పుస్తకాట్టిన యిల్లాలుకూడ యింత స్వతంత్రాన్ని ఎన్నడూ తీసుకోలేదే, అల్లాంటిప్పుడు కళ్ల పరిచయమయినా జీవితంలో లేని యీమె కెలా వచ్చిందీదైర్యం? ఇప్పటికే ఇందుగురించి పెట్టో ఉన్న నలుగురిలోనూ ఎన్ని గుస గుసలు బయల్దేరినవో? ఎన్ని రాధాంత సిద్ధాంతాలు జరుగుతున్నవో? ఎన్ని సమీక్షలు ప్రారంభమయినవో?

కళ్లు పూర్తిగా తెరవనూ తెరవకుండా, పూర్తిగామూయనూ మూయకుండా, ఆబరువును వోపికతో భరిస్తూ, ఆమె నెలా లెమ్మనేదా అని ఊహిస్తున్నాను.

“మీ ప్రవర్తన ఏమంత మర్యాదగా లేదు.” అని అందామా అనుకున్నా. ఆ అనటం మనసులోనే గాని పైకి అనలేక

పోయాను. పెదిమలు లేవటం లేదు. ముద్దుగా ఆవిణ్ణి లేపే ఉపాయం నాకు స్ఫురించలేదు. ఎంతసేపని మనిషిబరువు కళ్లతో మొయ్యగలం? మావూ రొచ్చిన సర్కసులోని పహిల్వాన్ కూడ అయిదు నిమిషాలకంటే అదనం మొయ్యలేక పోయాను. మరి అలా వోపిగ్గా ఉండలేక పోయి, శక్తంతా ఉపయోగించి కళ్లు గట్టిగా లాక్కున్నాను. ఆమె వోళ్లో పెట్టుకున్న చిన్న సూటుకేసుతో సహా ఆమె పగధ్యానంలో ఉండగా నాకళ్లని లాక్కున్నానేమో— ఒక్కసారిగా ముందుకు తూలి పడింది. అలా చెయ్యాలిసాచ్చినందుకు నా మనసు కించపడింది. ఆమె దులుపుకుంటూ లేచి నిల్చింది. నేను ఆమెవంక చూస్తూ లేచి సర్దుకుని కూచున్నాను. ఆమె అలా నిలబడే నావంక కొరకొరాచూస్తోంది. సూచనయినాయివ్వకుండా తనను అంతమందిలో క్రిందికిత్రోసి అవమానపరిచా ననేమో! మరి యింతసేపట్నీంచీ నేను పొందుతూ వున్న అవమానం! ఎవరితో చెప్పకునేది? ఆమె అలా నిల్చునే ఉంది. చూస్తూనేవుంది. “లేవమంటే లేచేదాన్నిగా!” అని కాబోలాచూపుల్లోని భావం. లోన యిష్టం లేక పోయినా, నెమ్మదిగా పైకిలా అన్నాను: “క్షమించండి.”

“ఊ...క్షమించాం.” అన్నట్టు చూస్తూ నాప్రక్కను సర్దుకు కూచుంది.

తెలతెలవారతూ ఉంది. చీకట్లంకా పోలేదు. పెట్టోకూడా అంత చెప్పకోదగ్గ వెల్తురు లేదు. వెలవెల బోతున్న రే రాజు దూరాన్నించి రైల్వో పందెం కట్టిపట్టు

ఁరిగెత్తుకొస్తున్నాడు. పక్కబల్లమీద కూచున్నవాళ్ల మొహాల్పంతా యీదర గాలి స్పృహిస్తుంది. ఆమె ఉన్నట్టుండి నావైపుకు తిరిగింది. ఆమెతో నేస్తం కలపాలనే సంకల్పం నాలో ఉద్భవించింది. యేవిధంగా ఆమెతో ఉబుసుబోని కబుర్లకు ఉపక్రమించాలి, ప్రస్తావన యే విధంగా మొదలుపెడితే బాగుంటుందో నని నేను తర్జనభర్జన చేసేలోగా ఆమెవెదవులెత్తి "ఎక్కడ దిగేది?" అన్నది నెమ్మదిగా, నోట్లోని పలువరుసయినా బయటికి కనబట్టినంత నాజూకుతో.

నేనూ అన్నాను: "ఇంకా చాలా దూరం వెళ్లాలి, ఈబండి."

"యీ బల్లంతా మీ వొక్కరి నిమిత్తం రిజిస్టరు చేసినట్టున్నారు!" అన్నది చిరునవ్వుతో, కనుబొమలు ఎగరవేస్తూ.

"అటువంటి దేం జరగలా." అని నేనంటిని. కొంచెం విసురుగానే, మీద కూచున్నదనే చిన్న కోపం కొద్దీ, కొంచెం ప్రత్యేకంగా చూస్తో.

"క్షమించండి, చీకట్లో కనుపించలేదు. బల్లే అనుకుంటిని. అదీకాకి మరోహాచోట స్థలం కనుపించలేదు. అక్కడికీ వోగంట కాలం నిల్చునే ఉన్నాను. కాళ్లు లాగిన మీదట....."

తూర్పుకు ఆకాశపు టంచులు ఎర్రబడుతోన్నయ్. పెట్లోకి కొంచెం వెల్తురు బాగా వస్తోంది. వెలుగు బాగా వచ్చే కొలదీ ఆమెమొహం బాగా స్పష్టంగా కనుపించటంతో నా బ్రలో యేదో మెదిలింది. ఇలాంటి మొహం న్నెక్కడో చూసి

నట్టు జ్ఞాపకం. ఎక్కడ చూసింది గుర్తు రావటం లేదు. మా బంధువుల్లోనే ఇలాంటి అమ్మాయి ఉండాలి. ఆ మొహం, ఆ కళ్లు, ఆ నవ్వు, ఆ మాటల్లోని ముద్దేసుకొచ్చే మృదుత్వం, ఆగొంతుకూడాను, అచ్చం, మరేం భేదం లేకుండా, ముమ్మూస్తూ, ఇలాంటి అమ్మాయిని - కాదు; ఈ అమ్మాయినే ఎక్కడచూస్తినో ఆ జ్ఞాపక మనేది రావటంలేదు. దాన్ని తగలెయ్య - నోట్లో ఆడుతోందికాని రావటంమటుకు లేదు. నిద్ర గట్టిగా రాకపోయినా కళ్లు మండుతున్న కారణాన వెనక బల్లకు జాగ్రాబడి రెప్పలు మూసుకుని అలా ఆమెను గురించి ఆలోచిస్తూనే కూచున్నాను. ఒక్కసారి మా బంధువుల్లోని యానత్తు అమ్మాయిల్ని దర్శింపావలోకనం చేస్తూ. ఎన్ని రూపాలయినా హృదయంలోనికి వస్తూపోతూ ఉన్నాయ్. ఇలాంటి రూపం లీలగా అయినా రాలేదు. ఇంతలో యేదో స్టేషను రావటం వల్ల కాబోలు బండి ఆగింది. ఆగిన మరో అయిదు నిమిషాల కాలం గడిచాక, పరధ్యానంతో అప్రయత్నంగా ఇట్టే కళ్లు తెరిచి చూస్తేనిగదా, ప్రక్కన ఆమె లేదు! నలువంకలా పెట్లోనికి నాచూపులు పోయినా ఎక్కడా లేదు. ఏమయిపోయిందా అని ఆలోచించాను. ఒకానొహ వేళ ఇక్కడ దిగి పోయిందేమో? ఆమె దిగల్సింది యీస్టేషనే తియ్యటందా? నాకు పాలుపోలేదు. మరోరొండు మూడు నిమిషాలకి బండి కదల బాయ్యేవేళ ఆమె వచ్చి ఎక్కింది. మళ్లీ యథాస్థానంలోనే, అంటే నాప్రక్కనే, కొంచెం తగుల్తూ తగుల్తూ కూచుంది. నేనడిగాను కొంచెం ఆశ్చర్యంతోనే -

“ఎక్కడికో వెళ్లి నట్టున్నారే!”

“వెళ్లానుకదూమరి! వైపువద్ద మొహం కడుక్కోవాలని వెళ్లాను.”

అన్నది నిమిలితనేత్రాల్తో.

“మీ మొహం కడిగినట్టు కనుపించ దే?”

“లేందే? సమయం సరిపోలేదు.”

“పదినిమిషాలు ఆగిందిగా?”

“ఆగినా, అస లక్కడ వైపు ఉన్నట్టే తోచలేదు.”

“అరే! నాకు జ్ఞాపకం. అక్కడ వైపు చూసినట్టు.”

“ఉండేమో. కాని పలుదోముపుల్ల దొరకందే?”

ఆమెమాటలు నవ్వుదగ్గవిగా తోచలేదు. మొత్తానికి మరోవోటికి పోయి, ఈలా మాట్లాడి ఉంటుంది. ఎలా మాట్లాడితే మనకెందుకు?

మేమిరువురం యిలాగ్గా మాట్లాడుకుంటూ ఉండగా వోమూల గోడవ బయల్దేరింది. యేమా యీగలభా అని క్షణం శ్రద్ధగా ఆలకించేసరికి తేలిన విషయం— వోహోయనది తలక్రింది మూట యెవరో దొంగిలించారట. ఆ దొంగిలించిన ప్రముఖులెవరో, ఎప్పుడు దొంగిలించారో, యెక్కడ దిగిపోయారో తేలలేదు. పాపం, ఆ పోగొట్టుకున్నాయన గోలపెడుతున్నాడు. ఆయన మొహం చూస్తే నా కెంతో జాలికలిగింది. ఆమూటలో రెండు కొత్త అంగోస్త్రాలు, వోహా రాగిచెంబు, శ్రీ వెంకటేశ్వరులవారి తాలూకు ఏదో ప్రసాదం, ఇంకా వగయిరా

వగయిరా యేమేమో ఆయన లిప్తువేశాడు. కళ్లమ్మట నీళ్ల షర్యంతమూ తెచ్చుకున్నాడు.

“అయ్యో పాపం!” అంటూ సానుభూతితో విచారాన్ని వెలిబుచ్చారు కొందరు పెద్దలు. “అంత అజాగ్రత్తగా ఎందుకున్నావయ్యా స్వామీ?” అంటూ సాగదీశారు కొందరు అనుభవనీయులు. “అంత వొళ్లు మరిచి నిద్రపోయ్యేందుకు ఇది రైలన్నసంగతి మరిచారు శాస్త్రులుగారు.” అంటూ నవ్వులు ప్రారంభించారు కొందరు యువకులు. ఎవరు ఎన్ని అన్నప్పటికీ ఆయనదఃఖాన్ని తీర్చేవా రొక్కరూ లేకపోయారు పాపం. ఇదే నా విచారం. నాక్షణకూర్చున్న ఆమె ఎందుకో నవ్వుతోంది. ఎందుకో నాకు స్ఫురించలేదు మూట పోగొట్టకున్న ఆ బ్రాహ్మణిని చూస్తే యీమెకు నవ్వుగా ఉందికాబోలు.

ఎందుకేనా మంచిదని నేను ఇట్టే లేచి ఒక్కసారి పైబల్లవంక చూస్తేనిగదా, ఇంకేముది, నాకొంపకు వచ్చింది అల్లరి! నా గుండె జారిపోయింది. చెవులు వేడెక్కినయ్య. తనువు తనవారిని విడిచిపోతున్నట్టు, రైలు తల్లకిందులుగా బోల్తాకొట్టినట్టు నా కాక్షణంలో అనిపించిందంటే ఆశ్చర్యపడ నవసరంలేదు. యీ నా ప్రళయానికి కారణం పైబల్లమీద పెట్టిన నా బెడ్డింగు ఉంది; కాని దాని అడుగున పెట్టుకున్న లెదర్ సూటు కేసు మాయమయింది. కంపార్టుమెంటు అంతా కలయవెదికేస్తున్నయ్ నాకళ్లు. ప్రతి సూటుకేసుమీదికీ, ప్రతిటంకుమీదికీ నా దృష్టి కేంద్రీకరించబడింది. నాపెట్టె ఎక్కడా కనుపించదు. అసలు ఉంటేకదూ కనుపించ

టానికి? నాపెట్టెకు గొల్లెంవద్ద పేరుకూడా ఉంది, నాపేరు. నిస్సహాయో, నిరాశతో బల్లమీద చతికిలబడ్డాను. బుర్ర పూర్తిగా చెడిపోయింది. ఆక్షణంలో నామొహం ఏయే రూపాలు దాల్చిందో నాకంటే నాప్రక్క నున్నవాళ్లు బాగా చెబుతారు. సంవత్సరం కష్టపడి చదివి, ఫలితాలు తెలిసిన రోజున షరీక్షశప్పిన స్టూడెంటుమొహంకూడ నా మొహం పోయినంత వెలవెల పోదేమో? బట్టల్లో సూటుకేసు పోతే ఇంత వ్యధకు లోనయ్యేవాణ్ణే కాదు. మెదడు కింత కష్టమూ కలిగించకపోదును. అయితే, వో తెలివితక్కువ అని చేశాను. జేబులో ఉంటే బరువుగా ఉందనీ, వాహానాకవేళ జారిపోతుండేమో అనీ, నిద్రపోయే సమయంలో ఎవరేనా తీస్తారేమో అనీ ఇలాటి అనుమానాలు యేడిపించి జేబులో యాభైరూపాయలా వైచిల్లరతో ఉన్న పర్సు తీసి పెట్టో జాగర్త పెట్టాను. ఇలా చేశాడనీ నా తెలివి. టిక్కెట్టుకూడ పర్సులోనే వుండిపోయింది. పెట్టెకు కాళ్లొస్తయ్యని ఏమాత్రం ఊహించివున్నానా తెలివి ఇలా కాలేది కాను.

ఇంతవరకూ ఆయన మూట పోగొట్టుకుంటేనే ఇన్నిరకాలుగా మాట్లాడిన యీ మనుషులు నాసంగతి బయటపెట్టుకుంటే ఇంకెన్నివిధాలుగా మాట్లాడి, నా అసమర్థతకు నవ్వుకుంటారో, హేళనచేస్తారో? పోయిన సొమ్ము మరి తిరిగిరాదుసరికదా, ఇవన్నీ భరించాలి. వళ్లీ వో అయిదునిమిషాలు యోచించగా—ప్రయత్నిస్తే దొరుకుదేమో అనే ఆశ! మరుక్షణానికి వచ్చే స్టేషనులో రిపోర్టు యిద్దామా అనుకుంటాను. ఆపై ఊణానికి ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసినా పోయిన

పెట్టె మరి తిరిగిరావట మనేవిషయం స్వస్మవార్తలని ఆత్మకి సంబంధించిన నిశ్చయం. పెట్టె పోయాక యెన్ని గంటలు గడిచాయో మనకి తెలీదాయె. రాత్రే పోయిందో, అర్ధరాత్రే పరిగెట్టిందో, తెల్లారుజామునే మిస్ అయిందో? నాకు షట్టుకున్నది ఒక్కటే—పెట్టె తీసికెళ్లేవాడు హోల్డాలు ఎందుకు విడవాలి అని. నాతో చెప్పకుండా, కనీసం, కొంచెం చప్పుకయినా చెయ్యకుండా ఆపని ఎందుకు చెయ్యాలి అనిన్ని. నే నిలా కిందా మీదా పడుతూ ఉండగా యేదో పెద్దస్తేషను వచ్చింది. ఒక్క కుదుపుతో బండి ఆగింది.

౨

క్రిగటమే తడవుగా ఆమె లేచి నిల్చుంది. “మీరు మొహం కడగరా?” అన్నది. జారిపోతూన్న వైటను కొంచెంగా సద్దుకుంటూ. పోయిన పెట్టె పోనే పోయింది; దానికోసం చింతిస్తూ మొహం కడుక్కోవటంకూడా ఎక్కడ మానను మరి! ఆమెను నడవమంటూ నేనూ దిగాను. ఒహాయన సంచీలోంచి వేపపుల్లల కట్ట తీస్తూనే రెండు పుల్లలు యూచించి తీసుకున్నాను. మేం జోడా ఉన్నాంకదూ మరి! సంబంధం లేని జోడా మాది. వమ్మల్ని చూసేవాళ్లంతా ఏమనుకుంటారో? మిథున మనుకుంటారో, ఇతరవరుసలు భావిస్తారో, స్నేహితులని ఊహిస్తారో? నా కింకోభయం కూడా లేకపోలేదు. నన్ను తెలిసున్న వాళ్లెవరయినా కనుపించి విమర్శచేస్తే! ఏం చెప్పాలి? ఏమో! నాకే తెలీదుకదా!

మేమిద్దరం వైపువద్ద అయిదునిమిషాల్లో మొహం కడగటం ముగించాం. ఆతర్వాత

అధమపక్షం గుక్కెడు కాఫీ అయినా తాగా
ల్పిన అలవాటుంది. నాజేబులోమటుకు
రాగి కాసీకూడా లేదు. ఓనిమిషం తటపటా
యించాను. ఎంత ఊహించినా ఉపయోగ
మున్నట్లు తోచలేదు. మాట్లాడకుండా
త్రాగేసి, 'అయ్యరుగారూ! అరు'వని మనవి
చేసుకోవడానికి ఇదేమయినా స్వంతఊరు
గనుకనా! ఈమధ్య, రోజులు మారి, అక్కడ
పలకటం లేదు అరువు. మరేం మాట్లాడ
కుండా వెళ్లి వెళ్లొ యెక్కి కూర్చున్నాను
ఉసూరుమంటూ. ప్రయాణ మధ్యస్థంలో
ఇలా మోసం చెయ్యటంకంటే, తెగని
కత్తితో ఒక్కసారిగా యీకంఠాన్ని కోయ
టం ఎన్నో రెట్లు ఉత్తమం అని నావూహ.
యీవిషయాన్ని అటువంటి మహానుభవు
లంతా గ్రహించాల్సిందని మనవికూడాను.
యీ పొగొట్టుకున్న వాళ్లు పడే వ్యధ వాళ్లకే
తెలియాలి. ఆ బాధను చెప్పటానికి, రాయ
టానికి యీభాషలో మాటలులేవు. యింటి
దగ్గర ఎంతాస్తి ఉంటేనేం? ఎంత డబ్బు
ఉంటేనేం? యీక్షణంలో అరకప్పుకాఫీ
తాగాలంటే ఒక్క అణా లేదుకదా! ఎంతటి
దీనస్థితి!

ఇంటి కెళ్లేవరకూ ఉపవాసం సాగించ
దలుచుకున్నాను. ఎవరికోసమూ కాదు,
నాకోసం. కాఫీ యెలానూ లేదు, సిగరె
ట్టయినా కాల్చుకుందామని జేబులో చెయ్యి
పెట్టాను. కాఫీపాకెట్టు గలగలమంది. నేను
వచ్చేయ్యటంతో నావెనుకనే ఆమెకూడ
వచ్చింది. నే కూచున్న కిటికీదగ్గరగా ప్లాట్
ఫారం పయిన నిల్చుని, ఆవ్యాయతతో
కూడిన స్వరంతో—

“కాఫీతీసుకోకుండా వచ్చే శారేం?”

యేం చెప్పను సమాధానం? నావద్ద
డబ్బేం లేదని చెప్పటానికి సిగ్గు, అభిమా
నం యేడిపిస్తున్నయ్. ఆమెకు సమాధానం
యివ్వాలివిన బాధ్యత నాయందు ప్రస్తుతం
ఉంది. మరేం తోచక, ఇలా అన్నాను—

“కాఫీ అలవాటులేదు.”

ఒక్కొక్కప్పుడు అనుకోకుండా కూడా
అబద్ధం ఆడల్పిన అవసరం వస్తుంది కాబోలు.
ఆమెవంక చూడకుండానే యీమాటలు
అన్నాను.

“అబద్ధమాడుతున్నారు!”

నవ్వుతూ అంది. ఎవరో ఈమెతో
చెప్పింది నే నబద్ధమాడుతున్నట్లు. అసలు
నాకాఫీగొడవ యీమె కెందుకో నాకు తెలీ
టంలేదు.

“నే నబద్ధమాడుతున్నానా?”

ఆమె మొహంలోనికి అదోలా చూస్తూ
అన్నాను.

“నేను చెప్పాలా? మీకు తెగినప్పుడు
కదా!” కొంచెం నిక్కచ్చిగానే అంది.

“యీచర్చ దేనికిగాని, మీరు తీసుకు
రండి. టైము లేదు.” అన్నాను బెట్టునరిగా.

“అలా కాదు. నాకోసమయినా మీరు
తీసుకోవాలి.”

బ్రతిమాలుతున్నట్లు స్ఫురిస్తున్న చూ
పుల్తో అటువైపుకున్న నాచేతిని తన చేత్తో
స్పర్శించింది! ఆమెసాహసానికి నాకు ఆశ్చ
ర్యమే కలిగింది. ఆమెస్పర్శ నాలో తెలియని
ఆనందాన్ని కలిగించింది. నేననుకుంటాను.
యీ అమ్మాయి నన్నుగాని ప్రేమించటం
లేదుగదా? ఆమె అంతపని చెయ్యటంగాని

తటస్థించిననాడు నాగతేం గాను? ఇంటి దగ్గరున్న ఇల్లాలు చీపురుకట్ట తీసేటంత పని చేయదూ! “నాకోసమైనా” అంటే ఆమాట ల్లోని సినలయిన భావం ఏమయ్యుంటుంది? మీరు తాగన్నాడు నేనూ మానేస్తాను సుమా అని చెప్పటమా? ఆమెకూ నాకూ యేమిటి సంబంధం? యే లేదు, ఇందా కటినించీ అయిన కొద్దిపరిచయమాత్రమే. అంతగా బలవంతపరుస్తుంటే మరేం చేసేది? విధిలేక దిగాను. ఆమెను అనుసరించాను. బుర్రంతా ఆలోచనల్లో రేగిపోతోంది.

3

కాఫీకి ఆమెతోకూడా వెళుతున్నా నన్న మాటేగాని, నాలోని శక్తులన్నీ ఒక్కోటి వెనక్కి పారిపోతూనే ఉన్నయ్. నిజానికి నాకు ప్రతిరోజూ కాఫీ తాగాల్సిన అలవాటు రెగ్యులర్ గా ఉన్నప్పటికీ అవ్యాళమాత్రం యేమో దానిమీద వాంఛ లేనేలేదు. తీరా కాఫీ తీసుకున్నాక నేనే డబ్బులు చెల్లించ వలసిన పరిస్థితులు యేర్పడితే—ఇంతవరకూ ఆమెదృష్టిలో నాకున్న గౌరవం కాస్తా గం గనుకలిసిపోదూ? మోజు కాస్తా గుటుక్కు మనదూ? దిక్కుమాలినవాడు, నాపెట్టే తీసుకుపోవాలి? నాపెట్టెకంటే మంచివీ, పెద్దవీ దానియెదురుగా, ప్రక్కగా యెన్ని లేవు? సరే, ఎలా జరగాల్సిందో చూదాం! ఉరిశిక్షపడ్డ నేరస్థుడుకూడా ఆపని రేపే జరుగుద్దని తెలిసినా, యింత జిజ్ఞాస పడడేమో!

వెళ్లాం. కూర్చున్నాం. నేనుమాత్రం యీ ప్రపంచానికి సంబంధించిలేను. మరెక్క డున్నావయ్యా అని ఎవరయినా నిలదీసి

అడిగితే—టక్కున చెబుతాను—పెట్టెలు, పర్సులు, అద్దాంతరమధ్యస్థంలో పోగొట్టు కున్న నాలాంటి దద్దమ్మల బుర్రలన్నీ ఎక్క డుంటయ్యా తెలీదుటయ్యా అని. కర్మం చక్కగా కాలేగాని, రైల్లో, సొమ్ములు శీదాగా కోల్పోటం జరగదు. (కనీసం అప్పటి నాదృష్టిలో) పుట్టిబుద్ధేరిగింత ర్వాత ఇలాంటి భంగపాటు ఎన్నడూ ఎరగనుకదా!

ఆవిడ ఏం చెప్పిందో, నా క్కాసిం తయినా తెలీలేదు. ముందుకు వచ్చి పడేవల్లా అవి మినపిడెడ్డెన్లో, పెసరలట్లో, ఉపాత్ర పేరుతో చెలామణి అవుతున్న ఉప్పుడు పిండ్లో తెలుసుకోకుండానే నేను తింటున్నాను. యింతలో వచ్చింది పొగలు గ్రక్కుతూ కాఫీదేవత. తొందరగా తాగేస్తే డబ్బులు ఎక్కడ ఇవ్వాలిసాస్తుందో అని తిరగా బోల్లా వేస్తూ కూర్చున్నాను. ఆమె కాఫీ త్రాగేసి, లేచి వెళ్లి మొత్తంబిల్లు చెల్లిం చింది. నాకల్లారా చూశాను. అప్పుడు వెళ్లింది కాఫీకప్పు నోటివద్దకు. రామరామా! చల్లారిపోయింది, గోరువెచ్చగా అయినా లేదు, చేదువిషం! మరి చేతులు నొప్పిపెట్టే వరకూ తిరగబోశానాయె! కళ్లు మూసుకు ఆముదం మింగినట్టు — అప్పుడప్పుడు మా డాక్టరుగారు యిచ్చే డోసు మింగినట్టు— అయిందనిపించి లేచాను. లావాటివాడు నిల్చున్నాడు బల్లముందు. జేబులో చెయ్యి పెడుతూ—

“ఆవిడిదీ, నాదీ బిల్లు!”

అన్నాను మోజుగా. ఆమె యిచ్చిం దన్న ధైర్యంతో. వీ డింకా సమాధానం యివ్వకుండానే బయట నాకోసం నిల్చుని వెయిట్ చేస్తున్న నా నూత్న స్నేహితురాలు.

“రండి, రండి. నే యిచ్చాను.”

అంది. ముక్కునున్న బేసరులోని
రాయి పొద్దుపొడుపుపొడకు మిలమిలా
తళతళా మెరుస్తోంటే, సైదు పోజులో.

యింతనేపట్టుంచీ అంత బాధించక
పోయినా, సిగిరెట్ ఇప్పుడు కావాలి. యేదో
పెద్ద ప్లాన్ వేసేవాడిలా దృష్టి భూమ్మాదికి
తిప్పి యేదో ఆలోచిస్తున్నట్టు నటిస్తూ క్రింది
పెదవి మునిపళ్లతో నొక్కుతూ, నిల్చుండి
పోయాను.

“ఇంకా నిల్చున్నారే?”

ఆమె ప్రశ్నించింది.

“హా... ఏమిటి అంటున్నారు?”

తల వైకెత్తి అన్నాను. అప్పుడే యీ
ప్రపంచంలోనికి వచ్చినవాడిలా.

“బండి కదలటానికి సిద్ధమవుతోంటే,
ఇంకా సావకాశంగా నిలబడ్డ కారణం అడుగు
తున్నాను.”

అన్నది మల్లా. విసుగుదల చూపకుండా.

“మీ వద్ద చిల్లర ఏమయినా ఉందా?”

నా వద్ద నోట్లు యేడిసినట్లు!

“ఎంత కావాలే?”

“నాలుగు అణాలు.”

అన్నాను, మొహం యింకోవైపుకు
తిప్పకుని.

“ఇవిగో...”

తీసుకున్నాను. హృదయం సిగ్గుపడు
తోంటే.

“మీరు వెళ్లి ఎక్కండి! ఇప్పుడే
వస్తున్నాను.”

సిగరెట్ నిమిత్తం ప్రదర్శింపబడ్డ పాటి
వచ్చి.

౪

వైశవపెట్టె పోతేపోయిందిగాని, ఆమె
పుణ్యమా అంటూ విల్చుసిగిరెట్టు దగ్గగా
కాల్చుకుంటూ కదులుతూన్న బండెక్కి
యథాస్థానంలో ఆమె ప్రక్కనే ఆసీను
ణ్ణయాను.

“యిందాకట్నంచే పరిశీలిస్తున్నాను.
మీ వ్యవహారమంతా పరధ్యానంగా కని
స్తోంది.”

గెడ్డానికి చెయ్యి నానించుకుని అన్న
దామె. సిగిరెట్టు ఒక్కసారి గట్టిగా పీల్చి
పొగను తమాషాగా బయటికి వదిలాను.

“ముందుచూసిన కళ మీ మొహంలో
కనుపించడంలేదు.”

మల్లా పెదవులెత్తి ఆమె అన్నది. నేను
వినిపించుకోనట్టు, ఒకటొకటే పరు గెడుతున్న
టెలిగ్రాఫ్ స్తంభాల్ని లెక్కపెడుతూ బయ
టికి చూస్తున్నాను, ఆమె ఇంకా ఏమంటుందో
అని.

“ఈవల నేను మాట్లాడుతున్నది నా
సూటుకేసుతో కాదన్న సంగతి తమరు
గ్రహించాలి.”

యీసారి ఆమెగొంతులో కోపమూ,
దాంతో కలిసిన చిరునవ్వు వినిపించినై
అప్పుడు సిగిరెట్టు ముక్క బయటికి వినరి
ఆమెవంకకు తిరిగాను. నిజానికి నాగొడవ
నాది. మావూరు దగ్గరకు వస్తోంది. అన్నిటి
మాటా యెలా ఉన్నా ముందుసంగతి టికె
ట్టలేదు. ఎక్కెసు అడిగితే డబ్బూ లేదు.
ఇంటి కెళ్లి పంపుతానయ్యా అంటే వూరు
కునే మాస్టరూ కాదు. యీగొడవ తల్లో
మెదుల్తో నేను అవస్థపడుతున్నాను.

“మీ రేదో తీవ్రనమస్యలో మునిగి అవస్థపడుతున్నట్టు తోస్తోంది.”

అని అందుకుంది మల్లా. ఇక వినిపించు కోనట్టు ప్రవర్తించటం మోటగా ఉంటుంది. అన్నాను—

“ప్రస్తుతం ప్రాణంకంటె కూడా విలువైన వాక వస్తువు పోగొట్టుకున్నా.”

“రైల్వో నే?”

“ఆహా! బండిలో నే.”

“మకేమిటో ఆవస్తువు?”

“ఏమయితే నేం? పోయింది. మూడు రోజులు నిరాహారదీక్ష పూనినా మరిరాదు.”

“చిత్రంగానే వుంది. మీ భార్య గాని మీతో చెప్పకుండా ఏస్తేషనులో అయినా వుడాయించలేదుగదా?”

“ఇంటివద్ద కులాసాగా ఉంది. అలా వెళ్లేదికాదు.”

“ప్రాణంకంటె కూడా విలువైన దంటిరి. ఇంకేమిటి?”

“ఏమిటని చెప్పను? నామొహం.”

“మీ మొహం మీ మొహంలోనే ఉందిగా.”

“యేడ్చేవాళ్లని చూస్తే నవ్వేవాళ్లకి మహానరదా.”

“ఏమీ పోనప్పుడు, పోయిందని చెప్పి కోవటం దేనికంట?”

ఇంకో సిగిరెట్టు తీసి నిప్పు ముట్టించాను.

“నన్నెప్పుడయినా ఇదివరలో చూసినట్టు జ్ఞాపకమా?”

నేను త్రుళ్లిపడ్డాను. అందు గురించి అడగా అనే, పెట్టెపోయిన గొడవలో, మరచాను.

“అదే నేనూ అడగాలనుకుంటున్నా. ఎక్కడో చూచినట్టు గుర్తే. ఎక్కడ చూశానో జ్ఞాపకం రావటం లేదు. దయవంచి వివరించమని నాకోరిక.”

“వివరిస్తాగాని, మగవాళ్లు ఇంత త్వరగా మరిచిపోతారేమని, నాకు తెలిక అడుగుతాను.”

“క్షమించాలి. మరుపనేది ప్రతివారికీ సహజం. మిమ్మల్ని ఎక్కడో చూశాను.”

“ఇంకా జ్ఞాపకం రాలా?”

“దాని దుంప తెగ, అది రావటంలేదు.”

“సరే చూదాం. ఎప్పటి కొస్తుందో?”

“పోసిగాని, మీరు చెప్పరాదూ?”

“సమయం రానీండి, నేనే చెబుతాను”

బావుంది. నాకు జ్ఞాపకంరాదు; తను చెప్పదు. యేమిటో సమయం రావాలంటుంది. తెలుసుకోవాలని నాకాత్యత, హడావిడిని. మల్లా అన్నాను:

“మీరు మాకేమయినా బంధువులా?”

“బంధువులో, స్నేహితులో, అంత కంటెకూడా యెక్కువో చెబుతానుగా”

“ఆ చెప్పేదేదో కొంచెం తొందరగా చెప్పాల్సిందని నాకోరిక”

“మీరు దిగే దెక్కడ?”

“వచ్చే స్టేషన్”

“బెజవాడ?”

“అవును. బెజవాడే, నే దిగేది”

ఆమె మొహంలో యెందుకో చిరునవ్వు అంకురించింది. ఇంతలో బెజవాడ రావటం, బండి ఆగటం జరిగింది. ఆమె పెట్టెతో ముందూ, ఉన్న వొక్క బెడ్డింగూ చంకను

పెట్టి నేను వెనుకా దిగాం. ఆమె నాచెయ్యి పట్టుకుని-

“తమరు ఇక్కణ్ణే నిలబడిఉండండి. మీ పెట్టె ఎక్కడికీ పోలేదు”

అంటూ పరిగెట్టింది. నేను నిర్ఘాంత పోయి చూస్తూ నిల్చున్నాను. పెట్టె పోలే దంటూఉంది. నా కర్థంకాదు. అయోమయం గా ఉంది. పెట్టె ఉండనగానే నాలో వెయ్యి సూర్యులు ప్రతిఫలించారు. అమ్మాయి నాకు తెలిసున్నదే. కాని ఎవరో ప్రస్తుతం మరి చాను. నేను చూస్తూఉండంగానే వెళ్లి మూడుపెట్టెలకు ఆవలనున్న ఆడాళ్లపెట్టెలో ఎక్కింది. వెంటనే దిగింది. నాపెట్టెతో - నా పెట్టెతోనే. ఆమెకూడా ఇంకో నలభైయేళ్లా విడకూడ ఉంది. ఆ పెద్దావిడ మా మేనత్తలా ఉంది. ఉండటమేకాదు, స్వయంగా మా మేనత్తే. యీమెకు ఆవిడతో సంబంధం యేమిటో? ఆవిడకూతురు జానకి ఇలా ఉంటుంది. జానకిని చూసి అయిదేళ్లయిన మూలాలాన మరచిపోయాను. జానకేగనక అయితే అప్పడే ఇంతవుతుందా అని? అసలు నాకిచ్చి పెళ్లిచేదా మనుకున్నదికదూజానకిని.

“యేమోయ్ రఘూ, అంతాకులాసా?”

“బావా! మరిచిపోయావుగా నన్ను? ఇదిగో, నీపెట్టెదొంగను పట్టాను. నీదవునో కాదో చూడు”

పెట్టె నాచేతి కందించి అమ్మచాటుకు

తప్పకుంది. అసలు నాకు తలేదో, తోకేదో బోధపడలేదు.

“అత్తయ్యా! యేమిటిది?”

వెరిగా ప్రశ్నించాను. అత్తయ్య నవ్వుతూ—

“ఇదంతా నీమరదలు కొంటెతనానికి చేసిన పని. మేం రైలు ఎక్కగానే ముందుగా నువ్వున్న పెట్టె ఎక్కాం. కాళీ యెక్కడా లేదు. నిద్రపోతున్న నిన్ను గుర్తుపట్టాను. ‘బావఇడుగోనే’ అని దీనికి చూపాను. నేను ఆడాళ్ల పెట్టెకి వెళ్లాను. ఇదక్కడే కూచుంది. మరి కాస్సేపటికి నీపెట్టె తీసుకువచ్చి నావద్ద పెట్టింది. నువ్వు బావకు కనుపించ వద్దని నాతో చెప్పింది. ఇవే సంగతి”

అంటూ అత్తయ్య విశదీకరించింది. ఇంతకూ జానకిని మరిచిపోయినమూలాలాన ఇంతగొడవ కలిగింది. అన్నా :

“అమ్మదొంగా, ఎంతపని చేశావ్ జానకి! బుర్రంతా పాడుజేశావ్ కదా! ఎక్కడ నేర్చుకున్నా వీళ్లు?”

“వెడతామోయ్, గంట కొట్టారు”

“ఏంజ్లు చేశానేం? పెట్టెఇచ్చిందికా కుండా—బావా! గుడ్ బై”

వార్షిద్దరూ ఎక్కారు. బండి కదిలింది. కనుపించేంతవరకు చెయ్యి విసురుతూనేఉంది జానకి. మాజానకి ఎంతపని చేసిందా అనుకుంటూ పెట్టెతాళం తీసి టిక్కెట్టు యిచ్చి బయటపడ్డాను.